

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בסי"ד

ת"א

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

התובעים:

1. עזבון המנוח ס.ש.ש. ז"ל
2. ב.ס.
3. ס.ס.

נגד

הנתבעים:

1. [Redacted]
2. [Redacted]
3. [Redacted]
4. [Redacted] - (נמחקה)

פסק דין

רקע וטענות הצדדים

בפני תביעת נזיקין עפ"י חוק הפלתי"ד. תובע 1 הינו עזבון המנוח ס.ש.ש. ז"ל, רווק, יליד 25.11.91, שמצא את מותו בתאונת דרכים טרגית ביום 25.01.17, עת החנה את רכבו (להלן: "הטנדר") בשולי הדרך בכביש 6 ליד בית קמה ונדרס ע"י משאית שחלפה במקום. התאונה הוכרה כתאונת עבודה על ידי המוסד לביטוח לאומי.

נתבע 1 הינו נהג הרכב הפוגע (להלן: "המשאית") ונתבעת 2 מבטחת הרכב. התובעים 2,3 הינם הוריו של תובע 1.

ביום 08.03.18 הוגש כתב תביעה מתוקן על דרך של הוספת נתבעות שכן הנתבעת העלתה גרסה ולפיה נסיבות התאונה היו שונות בדרך שעלולה להשפיע על סיווג התאונה כתאונת דרכים רגילה או מעורבת וכן טענה כי נתבע 1 נהג ללא רשיון נהיגה בתוקף.

משכך צורפו נתבעת 3, מבטחת רכב המנוח ונתבעת 4 קרנית. קרנית שלחה הודעת צד ג' לנתבע 1, ולבעלת הרכב.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בסי"ד

תי"א

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

משהוברר בדיון ההוכחות מיום 05.02.20 שישנו ספק בדבר אישור המסירה של הודעת השלילה לנתבע 1, הגישה נתבעת 2 הודעה לפיה היא מקבלת על עצמה את החבות ומשכך מעורבותה של קרנית בתיק מיותרת.

בפסק דיני מיום 17.05.20 נדחתה התביעה נגד קרנית וחייבתי את נתבעת 2 בהוצאותיה.

הצדדים הגישו תחשיבי נזק וביהמ"ש הציע הצעה אשר לא השתכללה לכלל הסכם פשרה ומשכך לא היה מנוס מלקבוע את התיק להוכחות.

בדיון ההוכחות מיום 18.04.21 הגיעו הצדדים להסכמה דיונית ולפיה ויתרו על חקירות נגדיות והגישו סיכומים בכתב על יסוד הראיות שבתיק.

לטענת התביעה המנוח יצא מרכבו ועסק בצילום עבודות אחזקה שבוצעו על ידי מעבידו ולכן המנוח נחשב להולך רגל, והחבות על נתבעת 2 כמבטחת נתבע 1.

לטענת נתבעת 2, התובע עשה שימוש ברכבו בכך שעסק בתיקון תקר ובשל כך חבות הפיצוי מוטלת כולה על נתבעת 3.

לחילופין טוענת נתבעת 2 כי מדובר בתאונה מעורבת בין שני כלי רכב והולך רגל שכן לכל הפחות התובע "השתמש" ברכב בחנותו במקום אסור ובשל כך יש להשית את החבות על נתבעות 2,3 באופן שווה.

לטענת נתבעת 3, הטענה בדבר תאונה מעורבת הינה הרחבת חזית אסורה שכן לא הוגש כתב תשובה לכתב ההגנה של נתבעת 3 וטענה זו לא הוזכרה בכתב התביעה.

לדידה, המנוח ירד מרכבו וסגר את הדלת ומשירד מרכבו תמה הנסיעה ותם השימוש ולכן הוא נחשב הולך רגל כפי שאף צוין בדוח המשטרה.

נתבע 1 לא הגיש תצהיר עדות ראשית ולא התייצב לדיון ההוכחות.

בנוסף לויכוח על מי חלה החבות, הצדדים חלוקים גם בקשר לשאלת גובה הנזק והפיצוי כתוצאה מהתאונה.

פסק דיני זה יהיה תמציתי כהנחיית תקנה 129 (ב) לתקנות סדר הדין האזרחי תשס"ח – 2018.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

דיון והכרעה

לענין עדותו של נתבע 1 איני סבור כי יכול היה להיות לה משקל של ממש לענין שבמחלוקת. כעולה מהחומר המשטרתי הנתבע לא ראה את המנוח או הטנדר והוא שם לב למתרחש רק לאחר ששמע את החבטה.

לענין טענת נתבעת 3 על הרחבת חזית בטיענה בדבר תאונה מעורבת אציין שלדידי די באמור בסעיף 4 לכתב ההגנה המתוקן של נתבעת 2, בכדי שהטענה לא תיחשב כשינוי חזית או הרחבת יריעה.

אקדים ואומר כי מחומר הראיות בתיק עולה כי המדובר בתאונה מעורבת בין שני כל רכב ולפיכך החבות על שתי חברות הביטוח של הרכבים המעורבים. אין חולק על העובדה כי המנוח תנה בשולי הדרך בכביש בין עירוני. מאידך, לא הוכחו כדבעי טענות הצדדים בדבר מהות ירידתו מהרכב.

הולך רגל

מדוח חקירת מר אבי פפיר, מעבידו של המנוח, מיום 26.02.17 במשטרה עולה כי המנוח אמור היה לצלם עבודות תחזוקה שבוצעו באיזור אך בחקירתו מסר שמקום התאונה אינו מקום עבודה שלהם כך שאינו יודע מדוע המנוח עצר שם. מעבר לכך אין בתיק כל חיזוק לגרסה זו. יתרה מכך בתצהירו של מר פפיר (גי 5 לתצהירי התביעה), לא מוזכר כלל ענין מטרת נסיעתו של המנוח.

לפיכך אני סבור שלא הוכח ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט האזרחי כי המנוח יצא מהרכב לצורך צילום עבודות תחזוקה.

תיקון דרך

לפי דוח הפעולה של המשטרה, בדיווח למוקד ההודעה הפותחת את האירוע היא הודעתו של מר גבריאל ביום התאונה בשעה 09:52 ובה נרשם שהמנוח "החליף ככל הנראה גלגלי". אולם במזכר מיום 14.02.17 (עמ' 45 לתיק מוצגי נתבעת 3) נרשם כי העד גבריאל ראה את התאונה אך לא מוזכר כל ענין לגבי החלפת גלגל וכך גם במסירת עדותו במשטרה מיום 27.02.17. בעדותו במשטרה אין איזכור לענין זה ומר גבריאל מסר כי ראה את המנוח עומד מאחרי הטנדר כך שלא ברור ממה הסיק שהמנוח עסק בהחלפת גלגל.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד
ת"א

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

בהעתיקי הדיווחים למוקד המשטרה מופיע דיווח נוסף בשעה 09:56 (העשרה 5) עם תוכן זהה להודעתו של מר גבריאל אך ללא זיהוי מוסר ההודעה כך שלא נראה כי ניתן להתייחס לרישום זה.

גם לעניין הכלים הפזורים בכביש אינו יכול להוות הוכחה לכך שהמנוח עסק בהחלפת גלגל שכן מהתמונות ומדוח הבוחן תנועה עולה כי ארגו הכלים של המשאית ניזוק ונפתח כך שייתכן שכלים של המשאית היו אלה שבכביש ולא של המנוח.
לפיכך איני סבור כי הוכח ברמה הנדרשת כי המנוח עסק בהחלפת גלגל.

תאונה מעורבת

בסעיף 1 לחוק הפלתי"ד נקבעה הגדרת "תאונת דרכים" כמאורע שבו נגרם לאדם נזק גוף עקב שימוש ברכב מנועי למטרות תחבורה כשיראו כתאונת דרכים גם מאורע שאירע עקב התמוצעות או התלקחות של הרכב, שנגרמו בשל רכיב של הרכב או בשל חומר אחר שהם חיוניים לכותר נסיעתו, אף אם אירעו על-ידי גורם שמחוץ לרכב, וכן מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו או מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המיכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי.

נפסק כי כל אחת מן החזקות עומדת בפני עצמה, ובהתקיים יסודותיה של החזקה, ניתן לקבוע כי המקרה מהווה תאונת דרכים (רע"א 8061/95 עוזר נ' אררט חברה לביטוח בע"מ, פ"ד (3) 532, 555-556 (1996))

השופט ריבלין ברע"א 3436/09 ביטוח ישיר חברה לביטוח בע"מ נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ (12.06.2009) קבע בעמ' 7:

"כאשר קיימים מס' כלי רכב הקשורים לתאונה יש לקבוע את האחריות לפיצוי הניזוקים במספר שלבים: בשלב ראשון יש לבחון אם כלי הרכב הקשורים לתאונה נחשבים ככלי רכב מעורבים לפי הגדרת "תאונת דרכים" בס' 1 לחוק - הגדרה הדורשת, בין השאר, "שימוש" ברכב או התקיימות של אחת מהחזקות המרבות, וקש"ס בין ה"שימוש" או החזקה לתאונה. אם רק אחד מכלי הרכב הוא רכב מעורב, רק חברת הביטוח שביטחה אותו תהא אחראית לפצות את הניזוקים; בשלב שני, אם יש יותר מכלי רכב אחד המעורב בתאונה, יש לפנות לס' 3 לחוק כדי לקבוע מי מבין כלי הרכב אחראי לפצות את הניזוק. לשם כך יש לקבוע אם חלק מהניזוקים או כולם הם "נוסעים", ואותם תהא אחראית לפצות רק חברת הביטוח של הרכב שבו הם "נסעו". כאשר מדובר בנפגעים שאינם נוסעים, והתקיים מגע פיסי בין כלי הרכב או בין כלי רכב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 64316-12-17

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

לניזוקים, חברות הביטוח של כלי הרכב חנות ביחד ולחוד לפי ס' 3(ב)
לחוק."

אחת הדרכים לקבוע כי רכב אכן היה מעורב בתאונה היא השימוש בחוקה המרבה "חניה
אסורה" מסעיף ההגדרות לחוק הפלתי"ד.

המונח "חניה אסורה", התפרש בפסיקה "כחניה במקום או באופן היוצרים סיכון תחבורתי,
בין שמדובר בחניה מותרת על-פי דין ובין שמדובר בחניה שיש עליה איסור בדין" (ע"א
1675/06 אררט חברה לביטוח בע"מ נ' מנוח חברה לביטוח בע"מ (2007); רע"א 1953/03
הכשרת היישוב חברה לביטוח בע"מ נ' אדרי, פ"ד נח(1) 817 (2003).

יפים לענייננו דבריו של השופט אור "ברציו" של רע"א 1953/03 הכשרת היישוב חברה
לביטוח בע"מ נ' אדרי, פ"ד נח(1) 817 (2003) בעמ' 817 - 818:

א. (1) החזקה המרבה הקבועה בהגדרת "תאונת דרכים" שבסעיף 1
לחוק מתייחסת למאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה
"במקום שאסור לחנות בו" (להלן – החזקה המרבה). לעניין
זה קבעה הפסיקה כי יש לקשור בין איסור החניה לבין יצירת
סיכון תחבורתי (822ב).

(2) ייתכנו ארבעה מצבים אפשריים ביחס שבין חניה בניגוד לדין
לבין זו המהווה סיכון תחבורתי:
הראשון, מצב שבו החניה אסורה על-פי דין ואינה יוצרת סיכון
תחבורתי. במקרה זה אין תחולה לחזקה המרבה. מצב שני
ייתכן כאשר החניה אסורה על-פי דין ויש בה סיכון תחבורתי,
שאו יש תחולה לחזקה המרבה. שלישית, כאשר החניה
מותרת על-פי דין ואינה יוצרת סיכון תחבורתי. אף במצב זה
אין תחולה לחזקה המרבה. רביעית, כאשר החניה מותרת על-
פי דין, אולם יש בה סיכון תחבורתי. נסיבות המקרה הנדון
מקיימות את המצב הרביעי, ויש לקבוע כי בהתקיים מצב זה
חלה החזקה המרבה שבהגדרת "תאונת דרכים" לפי החוק
(822ג – ה, 824א – ב, ה).

ב. (1) יש לפרש את המונח "חניה אסורה" שבחזקה המרבה כחניה
במקום או באופן היוצרים סיכון תחבורתי בין שמדובר בחניה
מותרת על-פי דין ובין שמדובר בחניה שיש עליה איסור בדין.
הקריטריון ל"חניה במקום שאסור לחנות בו" צריך להיות
הסיכון התחבורתי אשר חניה כזאת יוצרת. אמנם, בדרך-כלל
המונח "איסור" מכונן לאיסור נורמטיבי, היינו איסור על-פי
דין, אולם כאשר בוחנים את תכלית החוק עולה כי הוא אימץ
את מבחן "הסיכון התחבורתי" כמבחן הקובע לעניין "חניה
אסורה" (824ה, 825א).

(2) כן, חניה תהא "חניה אסורה" גם במקרה שאין במקום שלט
או תמרור האוסר חניה, אולם עצם החניה במקום זה מהווה
סיכון תחבורתי. לעומת זאת חניה במקום שאינו מהווה סיכון
תחבורתי לא תיחשב "חניה אסורה" גם אם יש במקום שלט

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 64316-12-17

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

האוסר חניה במקום זה. אמנם, האיסור שבדין יכול לשמש במקרים רבים אינדיקציה לכך שבחניה גלום סיכון תחבורתי ולהפך, אולם אין להסתמך באופן בלעדי על תקנות התעבורה, תשכ"א-1961 (להלן – התקנות) לעניין הקביעה כי החניה גרמה לסיכון תחבורתי, ויש לקבוע זאת על-פי נסיבותיו של כל מקרה (825ב).

כבמקרה הנ"ל, גם בענייני חנה המנוח בדרך בין עירונית.

בהמשך פסה"ד אדרי דלעיל נכתב:

"...חניית רכב בשולי הכביש בדרך בין-עירונית כבנסיבות דנן יוצרת סיכון תחבורתי. אמנם, חניית הרכב שבו ישב הנפגע הייתה מותרת בנסיבות המקרה על-פי דין בשל תקנה 69(ה) לתקנות, המתירה להחנות רכב בשולי הכביש בדרך שאינה עירונית כאשר הרכב יצא מכלל פעולה, אולם יש בחניה כזו סיכון תחבורתי, הגלום בכל חניה בשולי דרך בין-עירונית. לעניין זה אין חשיבות שלא החניה בשולי הכביש היא שהייתה "הסיבה המכרעת" לתאונה דנן אלא סטיית הרכב הפוגע. היות שהרכב במקרה הנדון חנה במקום היוצר סיכון תחבורתי, יש לקבוע כי חלה החזקה המרבה..."

כמו כן נפסק ש:

"...בספרות ובפסיקה הובהר לעניין מבחן הסיכון התחבורתי, כי אין צורך להידרש לבחינה קונקרטית האם המיקום הספציפי בו חנה הרכב במקרה מסוים יצר סיכון תחבורתי, אלא די בכך שחניית רכב באותו מקום, למשל, בשולי הכביש בדרך בין-עירונית, ככלל יוצרת סיכון תחבורתי בתור "שכזו".

בעניינינו עלינו להחליט האם חניה כמו זו של הטנדר מהווה סיכון תעבורתי. כפי שראינו בעניין אדרי אין לנו צורך לבדוק האם הסיבה המכרעת לקרות התאונה היא החניה האסורה או כי גרמה להפרעה לתנועה.

לאחר שעיינתי בכל מסמכי התיק המשטרתי ולאור האמור לעיל הגעתי למסקנה שבנסיבות שלפנינו ניתן לומר כי חנייה בדרך בין עירונית, יוצרת סיכון תעבורתי, וכי אלמלא חנה הטנדר היכן שחנה לא היה נמחץ המנוח, לאור העובדה כי היה מגע בין המשאית והעגור לטנדר ולמנוח. משכך אני קובע כי קיים גם קשר סיבתי עובדתי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בס"ד

ת"א 64316-12-17

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

משהתקיימה החזקה המרובה בעניין תאונת הדרכים אין צורך להוסיף את עניין מבחני השימוש השייכים להגדרת שימוש ברכב מנועי. השוהה מחוץ לרכב אינו צריך "להשתמש" ברכב.

לאחר בחינת הרכיבים העובדתיים הנדרשים להתקיימותה של החזקה, קרי לאחר שנבחנה השאלה האם החניה היא אסורה בשל הסיכון התחבורתי הגלום בה, יש להוסיף ולבחון האם בנסיבות המקרה מתקיים קשר סיבתי משפטי בין החנייה האסורה לבין הנזק. דרישה זו, אשר נובעת מפרשנות התנאי "מאורע שנגרם עקב פגיעה ברכב שחנה במקום שאסור לחנות בו", שבסעיף 1 (ראו רע"א 7501/11 נ' [REDACTED] (06.03.2012)), ע"א 1675/06 אררט חברה לביטוח בע"מ נ' מנוה חברה לביטוח בע"מ, (31.10.2007) ובמילים אחרות האם התממש הסיכון אותו יצרו הרכבים בחנייתם. (ראו ע"א 4430/12 הכשרת היישוב חברה לביטוח בע"מ נ' [REDACTED] (01/07/14), ע"א 201/13 אליהו חברה לביטוח בע"מ נ' מדינת ישראל (11.05.2015)).

כדי לענות על שאלה זו נתאר קודם מהו הסיכון אותו יצר הרכב במקרה שלפנינו. הסיכון שנגרם בחניה האסורה הוא שרכב חולף יסטה קמעה מן הנתיב ויתנגש ברכבים החונים ואנשים יפגעו וסיכון זה התממש. על כן נראה כי גם הקשיים המשפטי מתקיים.

לסיכום מדובר בתאונה מעורבת בין שני כלי רכב שעל חברות הביטוח שביטחו את הרכבים לשאת בתשלום הנזק, במשותף.

חישוב הנזק

הפסד השתכרות

ב"כ התובעים טוען כי למנוח היו כוונות להתקבל ללימודי הנדסאי בנין ולהשתלב בחברה של מעסיקו כפי שהצהיר מר אבי פפיר ולפיכך יש לקבוע שבסיס שכרו לחישוב יעמוד על סך 15,000 ₪.

בהנחה טוענים כי יש להעמיד את בסיס שכרו לפי תלושי השכר בפועל דהיינו על סכום של 9,336 ₪.

ניתן לומר כי מצד אחד שוכנעתי מכישרונו של התובע ויכולת ההשתכרות שלו אך מן הצד השני לא ניתן להעריך את רמת ההשתכרות העתידית בטרם התקבל התובע ללימודי הנדסאים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בסי"ד

ת"א 64316-12-17

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

באשר להשבחת השכר לדידי, אולי ניתן היה לקחת עניין זה בחשבון, אולם התביעה לא פרסה בפניי בסיס עובדתי מספק באשר להשבחת השכר. משכך, אינני מתייחס לכך בפסק הדין ולדידי בסיס שכרו של המנוח משוערך ומעוגל להיות עומד בסך 9,500 ₪.

על פי הלכת פינץ הפיצוי בגין ראש נזק זה (עם ריבית לתקופה מהתאונה עד היום) מגיע לסכום מעוגל בסך 850,000 ₪.

אני דוחה את טענת התביעה להפסדי פנסיה וקיצבת זיקנה שכן נקבע כי החישוב לפי הלכת פינץ כולל פנסיה והטבות סוציאליות. (ראה ת"א (מחוזי מרכז) 8789-12-18 א"נ [redacted] (31.05.2021)).

כאב וסבל

על פי סעיף 4 לתקנות הפלתי"ד, זכאי העיזבון לסך מעוגל של 47,000 ₪ בגין ראש נזק לא ממוני.

הוצאות קבורה

התביעה חישבה את הוצאות הקבורה באופן גלובאלי בסך 50,000 ₪ ואילו התנגה הציעה סכום של 15,000 ₪. אני סבור כי נכון לקבוע שהתובעים יפוצו בסך 25,000 ₪ בגין הוצאות קבורה.

סוף דבר

התביעה מתקבלת והנתבעים ישלמו לתובעים את הסכומים דלעיל בצירוף הוצאות משפט ושכ"ט ע"ד בשיעור 15.2% מהסך הנייל.

המזכירות תמציא פסק דין זה לצדדים בדואר רשום

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

בסיס

ת"א 64316-12-17

לפני כבוד השופט בכיר מנחם (מריו) קליין

ניתן היום, חי תמוז תשפ"א, 15 יוני 2021, בהעדר הצדדים.

מנחם (מריו) קליין, שופט בכיר